

2.1.5. Rajz és vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az 1. pontban foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a versenykiírás 1.1. pontjában foglaltak szerint a rajz és vizuális kultúra versenyen azok a középiskolás tanulók indulhatnak,

- akik önálló tárgyként tanulják vagy tanulták a tantárgyat, vagy
- az iskola helyi tantervében rögzítettek szerint más tantárgyakba beépítve tanulják, vagy tanulták a tantárgyat, vagy
- a jelentkezési határidő előtt sikeres osztályozó vizsgát tettek rajz és vizuális kultúra tantárgyból legalább egy alkalommal, és ezt igazolni tudják (4. sz. melléklet).

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Vizuális és Környezetkultúra Fejlesztéséért Alapítvány felkért szakértői.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó munkanaplóból áll. Minden versenyző csak egyetlen pályaművel vehet részt a versenyen, kiválasztva egyet az alábbiakban megadott területek közül.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jelikeként választott kifejezést alkalmas módon rá kell vezetni a pályamunkára – a műre és annak minden nyomtatott és elektronikus összetevőjére (munkanapló, CD stb.) –, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajtuk feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére, továbbá betű karakterekből álljon.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **4. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező a **4. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A pályamunkák felterjesztéséről az iskola igazgatójának kell gondoskodnia a következők szerint: a pályamunkák hármas egységét (1. a jeligés boríték, 2. az elkészített műalkotás, 3. a munkanapló) a sajátos jelleg miatt **versenyzőnként külön-külön csomagban**, postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva kell eljuttatni a KAPTÁR Ifjúsági Vizuális Műhelyarchívumba (1031 Budapest, Arató Emil tér 1.) az alább megjelölt határidőig. A csomagolásokon az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV rajz és vizuális kultúra pályamű".

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny három területen (képzőművészeti/fotóművészeti alkotás, kommunikatív tervezés, iparművészeti alkotás/tárgytervezés) zajlik.
- A műalkotások mérete: kép legnagyobb oldala legfeljebb 50 cm; szobor, tárgy vagy térbeli makett legnagyobb mérete legfeljebb 40 cm lehet. A műalkotást bemutatható formában, szükség esetén paszpartúrázva (legfeljebb 50x70 cm), esetleg egyszerű keretben, üveg nélkül kell beküldeni. Összetett művekhez, sorozatokhoz kiállítási terv javasolt.
- A munkanapló képekkel együtt legfeljebb 10 oldalas lehet. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok egyoldalusak és sérülésmentesen bonthatók legyenek.
- A méretnek, darabszámnak és a csomagolási előírásoknak nem megfelelő alkotások nem vehetnek részt a versenyben.
- A pályamű kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A verseny anyaga

Összefoglaló téma: „RETROspektív”

Az első forduló választható területei és feladatai:

1) *Képzőművészeti, fotóművészeti alkotás*

Készítsen olyan alkotást, mely egy régebbi kor művészetének (grand art, iparművészet, népművészet) témáját, motívumát, esetleg technikáját használja fel ahhoz, hogy ma is aktuális tartalmat, életérzést kifejezzon. Tehát szabadon kalandozhat a különböző korokban és kultúrákban, de az alkotásnak legyen valamilyen köze a mai korhoz, akár egyéni, saját világához is.

A műfajok, anyagok és technikák közül kötetlenül lehet választani. Beküldhető grafika (egyedi vagy sokszorosított), festmény, plasztika (szobor, dombormű, plakett stb.), fotó. Készíthető mű a kortárs képzőművészet újszerű műfajaiban is. Ha sorozatot készít, akkor az legfeljebb három (fotónál öt) darabból állhat.

2) *Kommunikatív tervezés*

Választható:

a) Készítse el egy testápoló szer (szappan, dezodor, fogkrém, parfüm stb.) vagy testápoló család csomagolásának grafikai tervét, úgy hogy ehhez indokoltnan használja fel egy régebbi kor művészetének valamelyik témáját, motívumát, esetleg technikáját.

Az anyagok, eszközök, technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített. Beadandó a grafikai terv (tervek) síkban és 1:1-es léptékű maketten.

b) Tervezen három címletből álló *bélyegsorozatot*, mely ugyanannak a témának vagy motívumnak különböző korban vagy kultúrában való megjelenését dolgozza fel. A bélyegeken legyen árjelölés és Magyarország felirat is.

A képek és szövegek megjelenítésében az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített. Beadandó a bélyegek vázlatai, tervei mellett legalább A/5-ös méretű színhű makettjük.

3) *Iparművészeti alkotás/ tárgytervezés*

Készítsen a mai kor igényeinek megfelelő *használati tárgyat, öltözéket, vagy iparművészeti alkotást* úgy, hogy ehhez felhasználja egy régebbi kor valamelyik témáját, motívumát, technikáját, esetleg magát a tárgyat.

Az anyagok, eszközök, technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített. Beadandó a tárgy tervdokumentációja (látszati, műszaki rajz, leírás) valamint a tárgy eredetije, vagy anyagszerű, térbeli modellje.

Első forduló

- Műalkotás készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- Munkanapló a műalkotáshoz, amely röviden tartalmazza az alapgondolatot és az alkotás folyamatát tervek, vázlatok, variációk és háttéranyagok segítségével (elérhető pontszám 10 pont).

Második forduló

- Féralakos portré fekete-fehér tónusos rajza tetszés szerinti technikával, fél íves méretben (elérhető pontszám 40 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt a 20. század első felének magyar művészetének középiskolai tananyagából (elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: térábrázolás, formaalkotás, színhasználat. (Elérhető pontszám 20 pont.)

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2009. november 5. (csütörtök). Kézbesítés (iskolai kézbesítővel): 2009. november 6. (péntek), 10 – 17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni a KAPTÁR Ifjúsági Vizuális Műhelyarchívumba (1031 Budapest, Arató Emil tér 1.). A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: OKTV rajz és vizuális kultúra pályamű.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja

az iskoláknak.

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Vizuális és Környezetkultúra Fejlesztéséért Alapítvány bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a mű összhangja, eredetisége, kifejező-, közlő ereje vagy használhatósága; a megformálás és az anyag-, eszközhasználat minősége. A munkanaplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat hiteles ismertetését, ötletek, vázlatok, gyűjtések bemutatását értékeli a versenybizottság. Az értékelés kétszintű. Az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat, a második szinten pedig már részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket.
- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák pontszáma alapján választja ki a második fordulóra jutó versenyzőket.
- Az első forduló eredményeit az iskolai ADAFOR programon keresztül juttatjuk el az iskolákba **2009. november 30-ig**, és az Oktatási Hivatal postán is küld értesítést a második fordulóra jutott versenyzőknek.

A második forduló időpontja: 2010. január 5. (kedd), 10 óra.

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Vizuális és Környezetkultúra Fejlesztéséért Alapítvány bonyolítja le.
- A forduló lebonyolítása két csoportban – 10 - 13, illetve 14 - 17 óráig – történik.
- A feladat teljesítését a versenybizottság értékeli, és a lehetséges létszámhatáron belül - szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a harmadik (döntő) fordulóra jutó versenyzőket. Az értékelés főbb szempontjai: anatómiai hitelesség, kompozíció, formaalakítás, anyag- és eszközhasználat, kifejezőerő.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2010. január 19-ig (kedd)** értesíti az iskolákat az iskolai ADAFOR programon keresztül a második forduló eredményeiről.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2010. január 29. (péntek), 10 óra

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Vizuális és Környezetkultúra Fejlesztéséért Alapítvány bonyolítja le.
- A művészettörténeti teszt és a vizuális nyelvi feladat teljesítését a versenybizottság értékeli. Az értékelés főbb szempontjai: művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség, valamint térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja.
- A legjobb művek kiállításra kerülnek. A kiállítás megrendezését a Vizuális és Környezetkultúra Fejlesztéséért Alapítvány bonyolítja le.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2010. február 9-ig (kedd)** értesíti az iskolákat az iskolai ADAFOR programon keresztül a döntő eredményeiről.

A rajz és vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség. A döntő forduló után az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat. Az át nem vett pályamunkák megőrzése nem biztosítható.